

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sancti Bonaventurae Ordinis Minorum, S. R. E. Cardinalis,
Episcopi Albanensis, Seraphici Doctoris Ecclesiae, De Vita
S. Patris Francisci, Liber I.**

Bonaventura <Sanctus>

Antverpiæ, 1597

Capvt XIII. De stigmatibus sacris.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41460

CAPVT XIII.

De stigmatibus sacris.

MOs erat Angelico viro Francisco nunquam otiosi a bono: quin potius instar supernorum spirituum in ^{scala} Iacob, aut ascendebat in Deum, aut descendebat ad proximum. Nam tempus sibi concessum ad meritum, diuidere sic prudenter didicerat, vt aliud proximorum lucris laboriosis impenderet, aliud contemplationis tranquillis excessibus dedicaret. Vnde cum secundum exigentiam locorum & temporum, alienæ condescendisset procurandæ salutis, inquietationibus derelictis turbarum, solitudinis secreta petebat, locumq; quietis: quod liberius Deo vacans, exurgeret, si quid pulueris sibi ex conuersatione hominum adhæsisset. Biennio itaque antequam spiritum redderet cælo, diuinâ providentiâ duce, post labores multimodos, perductus est in locum excelsum seorsum, qui dicitur mons Aluernæ. Cum igitur iuxta solitum morem, Quadragesimam ibidem ad honorem S. Archangeli Michaëlis ieiunare cœpisset; supernæ contemplationis dulcedine abundantius solito superfusus, ac cælestium desideriorum ardentiori flammâ succensus, supernarum cœpit immisionum cumulatius dona sentire. Ferebatur quidem in altum, non vt curiosus Maiestatis perscrutator opprimendus à gloriâ: sed tanquâ feruus fidelis & prudens, inuestigans beneplacitum Dei, cui se conformare omnimodè, summo peroptabat ardore. Immissum est igitur menti eius, per diuinum oraculum, quoddam in apertione libri Euangelici reuelaretur ei à Christo, quod Deo in ipso, & de ipso maxime

§. I.

Gen 28 14
Tempus otiosè
non proiungit.Biennio ante
montē accipit
Stigmata.

Proo. 29. 17

mè foret acceptum. Oratione itaque cum multâ deuotione præmissâ, sacrum Euangeliorû librum de altari sumptum, in sanctæ Trinitatis nomine aperiri fecit per socium, virum utique Deo deuotum & sanctum. Sanè cum in trinâ libri apertione, semper Domini passio occurreret: intellexit vir Deo plenus, quod sicut Christum fuerat imitatus in actibus vitæ, sic conformis ei esse deberet in afflictionibus & doloribus passionis, antequam ex hoc mundo transfret. Et licet propter multam austeritatem vitæ præteritæ, Crucisquæ Dominicæ baiulationem cõtinuam, imbecillis iam esset corpore, nequaquam est territus: sed ad martyrij sustentiam vigorosius animatus. Excreuerat quidem in eo, insuperabile amoris incendium boni Iesu, in lampades ignis atq. flammarû: vt aquæ multæ caritatem eius tam validam extinguere non valerent.

2. Cant. 8. 7.

2.

Cum igitur Seraphicis desideriorum ardoribus sursum ageretur in Deum; & compassiuâ dulcedine in eum transformaretur, qui ex caritate nimia voluit crucifigi: quodam manè circa festum Exaltationis sanctæ Crucis, dum oraret in latere montis: vidit Seraph vnum, sex alas habentem tam ignitas quàm splendoras, de cælorum sublimitate descendere. Cumq; volatu celerrimo peruenisset ad aëris locum viro Dei propinquum: apparuit inter alas effigies hominis crucifixi, in modum crucis manus & pedes extensos habentis, & cruci affixos. Duæ alæ super caput ipsius eleuabantur, duæ ad volandum extendebantur, duæ verò totum velabant corpus. Hoc videns, vehementer obstupuit: mixtumque mærore gaudium cor eius incurrit. Lætatur quidē in gratioso aspectu, quo à Christo sub specie Seraph cernebat se conspici: sed crucis affixio cõpassiui doloris gladio ipsius animam per-

Seraph ad eum venit, è cælo.

In formâ crucif. i.

*Christo con-
for. ndus in
passione.*

pertransibat. Admirabatur quâ plurimum in tam
 inscrutabilis visionis aspectu: sciens quod passionis
 infirmitas, cum immortalitate spiritus Seraphici
 nullatenus conueniret. Intellexit tandem ex hoc,
 Domino reuelante, quod ideo huiusmodi visio,
 sic diuinâ prouidentia suis fuerat præsentata con-
 spectibus: vt amicus Christi prænosceret, se non
 per martirium carnis, sed per incendium mentis,
 totum in Christi crucifixi similitudinem trans-
 formandum.

*Martyr fe-
 mentis incen-
 dio.*

3.

Disparens igitur visio, mirabilem in corde ipsius
 reliquit ardorem: sed & in carne non minus mi-
 rabilem signorum impressit effigiem. Statim nam-
 que in manibus eius & pedibus apparere cœperunt
 signa clauorum: quemadmodum paulo antè, in
 effigie illâ viri crucifixi conspexerat. Manus enim
 & pedes, in ipso medio, clauis confixæ videbantur:
 clauorum capitibus in interiori parte manuum, &
 superiori pedum apparentibus, & eorum acumi-
 nibus existentibus ex aduerso. Erantq; clauorum
 capita, in manibus & pedibus rotunda & nigra: ipsa
 verò acumina oblonga, retorta, & quasi repercus-
 sa, quæ de ipsâ carne surgentia, carnem reliquâ ex-
 cedebant. Dexterum quoque latus, quasi lanceâ
 transfixum, rubrâ cicatrice obductum erat: quod
 sæpe sanguinem sacrum effundens, tunicam &
 fœmoralia respergebat.

*Manus eius
 & pedes cla-
 uis confixæ.*

*Vulnus in
 dextro latere.*

4.

Cernens autem Christi seruus, quod Stigmata
 carni tam luculenter impressa, socios familiares
 latere non possent; timens nihilominus publicare
 Domini Sacramentum: in magno positus fuit du-
 bitationis agone, vtrum videlicet quod viderat di-
 ceret, vel taceret. Vocauit proinde aliquos ex fra-
 tribus; & generalibus verbis loquens, dubium co-
 tam eis proposuit, & consiliû requisit. Quidam

G 3

verò

verò ex fratribus, gratiâ Illuminatus & nomine, intelligens quòd aliqua miranda vidisset; pro eo quod videbatur admodum stupefactus: dixit ad virum sanctum; Frater, non solum propter te, sed etiam propter alios, scias tibi ostendi aliquando Sacramenta diuina. Timèdum propterea iure videtur, ne, si quod pluribus profuturum accepisti, celaueris, pro talento abscondito reprehensibilis iudicaris. Ad cuius verbum motus vir sanctus, licet aliàs dicere solitus esset; *Secretum meum mihi*, tunc tamen cum multo timore, seriem retulit visionis præfatæ: addens quòd is qui sibi apparuerat, aliqua dixerit, quæ nunquam dum viuèret alicui hominum aperiret. Credendum sanè, tam arcana illa fuisse sacri illius Seraph, in cruce mirabiliter apparentis eloquia, quòd fortè non liceret hominibus ea loqui.

Mt. 25. 26.
Rem vs facta
est, cū timore
exponit.
Isai. 24. 16

5. Postquam igitur verus Christi amor, in eandem imaginem transformauit amantem; quadraginta dierum numero iuxta quod decreuerat, in solitudine consummato; superueniente quoque solennitate Archangeli Michaëlis: descendit Angelicus vir Franciscus de monte, secum ferens crucifixi effigiem, non in tabulis lapideis vel ligneis, manu figuratam artificis, sed in carnis membris descriptam digito Dei viui. Et quoniam *Sacramentum Regis abscondere bonum est*: ideo secreti Regalis vir conscius, signacula illa sacra pro viribus occultabat. Verùm quia Dei est, ad gloriam suam magna reuelare quæ facit; Dominus ipse, qui signacula illa secretè impresserat, miracula quædã apertè per ipsa monstrauit: vt illorum occulta & mira vis Stigmatum, manifestâ patèret claritate signorum.

Tribula scilicet
per a digito
Dei viui,
Tob. 12. 7

6. In Prouinciâ namque Reatinâ, pestis inualerat valdè grauis: quæ oues & boues omnes sic consume-

sumebat crudeliter, quod nullum poterat remedium adhiberi. Vir autem quidam timens Deum, nocte fuit per visionem commonitus, ut ad eremitorium fratrum festinanter accederet: & loturam manuum ac pedum famuli Dei Francisci, qui tunc temporis morabatur ibidem, acceptam super animalia cuncta respergeret. Manè itaque surgens venit ad locum: loturaque huiusmodi per socios sancti viri latenter obtentâ, oues & boues languentes ex eâ resperfit. Mirabile dictu. Statim ut aspersio animalia languida, & in terrâ iacentia quantumque paululum attingebat, pristino recuperato vigore, surgebant continuo: & tanquam nihil mali sensissent, ad pascua festinabant. Sicq; factum est, ut per virtutem mirandam aquæ illius, quæ sacras plagas contigerat, omnis prorsus plaga cessaret, pestilensq; morbus à gregibus fugaretur.

Stigmata illa eius, faciunt admiranda prodigia.

Oves morbida curantur.

Circa præfatum montem Aluernæ, antequam vir sanctus ibi contraheret moram; nube ex ipso monte surgente, gradinis violenta tempestas, fructus terræ consuetudinariè deuastabat: sed post illam apparitionem felicem, non sine incolarum admiratione, grando cessauit: ut cælestis illius visionis excellentiam, & Stigmatum ibidem impressorum virtutem, serenata præter morem ipsa califacies declararet.

7.
Tempestas oriens ex monte Aluernæ cessat.

Contigit quoque eum tempore hiemali, propter debilitatem corporis, & asperitatem viarum, hominis vnius pauperis subiectum a sella, sub rupis cuiusdam prominentis pernoctare crepidine, ut niuis & noctis superuenientium, quoquo modo declinaret incommoda, quibus præpeditus ad hospitij locum non valuerat peruenire. Cum autem vir sanctus, hominem illum querulosis submurmurantem gemitibus, hinc inde seipsum iactare

8.

*Manus sac
ara in cale
facti a genit.*

senfisset; tanquã qui tenui operimento contectus, quiescere præ frigoris acerbitate nequibat: diuini amoris feruore succensus, manu illum protensã palpauit. Mirabile certè. Repentè ad illius sacræ manus contactum, quæ Seraphici calculi gerebat incendium, omni fugato frigore, tantus in virum intus & extrã calor aduenit, ac si quãdam in eum vis flãmearum ex fornacis spiraculo processisset. Nam illicò & mente & corpore confortatus, suauitè inter saxa & niues vsque manè dormiuit, quàm vnquam in proprio lecto pausauerat: sicut ipse postmodum assererat. Certis itaque constat indiciis, sacra illa signacula illius impressa fuisse virtute, qui operatione Seraphicã purgat, illuminat, & inflammant: cum ipsa, forinsecus expurgãdo à peste, salutem, serenitatem, & calorem corporibus, efficaciam mirã conferrent: sicut & post mortem, euentioribus est demonstratum prodigiis, suo loco posterius adnotandis.

*In cap. vi.
§. 1.*

9.

Ipsè verò, licet thesaurum inuentum in agro multã diligentiam studeret abscondere, latere tamen non potuit, quin aliqui Stigmata manuum viderent & pedum: quanquam manus quasi semper portaret contectas, & pedibus ex tunc incederet calcatis. Viderunt enim, dum viueret, fratres plurimi: qui licet essent propter sanctitatem præcipuam, viri per omnia fide digni: tamen ad omne dubium amouendum, sic esse, ac se vidisse, tactis sacrosanctis, iuramento firmarunt. Viderunt etiam ex familiaritate, quam cum viro sancto habebant, aliqui Cardinales; laudes sacrorum Stigmatum prosis, & hymnis, & antiphonis, quas ad ipsius ediderunt honorem, veraciter inferentes: qui tam verbo, quam scripto perhibuerunt testimonium veritati. Summus etiam Pontifex Dominus Alexander, cum

*stigmata eius
à multis visa*

populo

populo prædicaret, coram multis fratribus, & me iplo, affirmavit; se dum Sanctus viueret, Stigmata illa sacra suis oculis conspexisse. Viderunt in morte plusquam quinquaginta fratres, virgoque Deo deuotissima Clara, cum cæteris sororibus suis, & seculares innumeri: ex quibus, quemadmodum suo loco dicitur, quamplurimi & osculati sunt ex deuotionis affectu, & contrectauerunt manibus ad testimonij firmitatem.

Vulnus autem lateris tam sollicitè occultauit, ut illud nemo posset nisi furtim contueri, dum viueret. Vnus etenim frater qui ei sedulè ministrare solitus erat, cum piâ eum cautelâ, ut ad excutiendum extraheret tunicam, induxisset; attentè respiciens vidit plagam: cui etiam tres veloci contactu digitos applicans, tam visu, quàm tactu, vulneris quantitatè agnouit. Cum simili cautelâ vidit etiam frater ille, qui tunc temporis erat Vicarius eius. Frater verò socius mirandæ simplicitatis, dum infirmitatis causâ languentes scapulas contrectaret: manu per capitium missâ, & casualiter vulnere sacro illapsâ, magnum ei dolorem inflixit. Proinde portabat ex tunc fœmoralia ita facta, ut vsque ad axillas pertingerent, ad vulnus lateris contegendum. Fratres quoque, qui illa lauabant, vel tunicam excutiebant pro tempore, quia intuebant eam sanguine rubricatam; indubitanter per euidentem signum, in cognitionem sacri vulneris perueniunt: quod postmodum in morte, reuelatâ facie, ipsi cum aliis plurimis contemplati simul & venerati sunt.

Eia nunc strenuissime miles Christi, ipsius fer

arma inuictissimi ducis: quibus munitus & insignitus, omnes aduersarios superabis. Fer vexillum Regis altissimi: ad cuius intuitum omnes pugna-

G 5 tores

10.

Vulnus lateris etiam visum plerisque

11.

S. Franciscus signifer Christi Regis Altissimi

tores diuini exercitus animentur. Fernihilominus sigillum Summi Pontificis Christi: quo verba & facta tua tanquam irreprehensibilia, & authentica meritò ab omnibus acceptètur. Iam enim propter

^{a Gal. 6. 17.} Stigmata Domini Iesu, quæ in corpore tuo portas, nemo debet tibi esse molestus: quin potius quilibet Christi seruus, omni esse tenetur affectione deuotus. Iam per hæc signa certissima, nõ duobus aut tribus testibus ad sufficientiam, sed quàm plurimis ad superabundantiam comprobata, testimonia Dei in te, & per te credibilia facta nimis, omne tollunt infidelibus velamen excusationis: dum credentes in fide stabiliunt, spei fiduciã sursum agunt, & igne caritatis accendunt. Iam verè impleta est prima visio, quam vidisti: videlicet, quòd dux in

^{a Cap. 1. § 4.}
Dux in Christi
militia.

^{a Ibid. § 6.}

^{a Cap. 2. § 1.}

militiã Christi futurus, armis deberes cælestibus, signoq; Crucis, insignibus decorari. Iam in principio tuæ conuersionis, crucifixi visio cõpassiui doloris gladio mentaliter te transfigens: sed & auditus vocis de cruce, tãquam de throno Christi sublimi, & secreto propitiatorio, procedentis, (iuxta quod tuo sacro firmasti eloquio) vera indubitãter fuisse creduntur. Iam in tuæ conuersionis progres-

^{a Cap. 3. § 4.}

^{a Cap. 4. § 9.}

^{a Ibid. § 10.}

su, & crucem quam vidit frater Siluester ex ore tuo mirabiliter procedentem; & gladios in crucis modum tua viscera transfigentes, quos facer vidit Pacificus; teq; secundum crucis figuram in aère subleuatũ, cum de crucis titulo sanctus predicabat Antonius, iuxta quod prospexit Angelicus vir Monaldus: non phantasticã visione, sed reuelatione fuisse cælicã conspecta, verè creditur, & firmatur. Iam denique circa finem, quòd simul tibi ostenditur, & sublimis similitudo Seraph, & humilis effigies crucifixi, interiùs te incendens, &

^{a Apoc. 7. 1.}

exteriùs te consignans; tanquam alterum Angelum

gelum ascendentem ab ortu solis, qui signum in te habeas Dei viui; & prædictis dat firmitatem fidei, & ab eis accipit testimonium veritatis. Ecce iam septem apparitionibus crucis Christi, in te, & circa te secundum ordinem temporum mirabiliter exhibitis & monstratis, quasi sex gradibus ad istam septimam, in quâ finaliter requiescis, peruenisti. Christi namque crux in tuæ conuersionis primordio, tam propòsita quàm assumpta, & dehinc in conuersationis progressu per vitam probatissimam baiulata, in te ipso continuè, & in exemplum aliis demonstrata; tantâ certitudinis claritate, ostendit Euangelicæ perfectionis apicem te finaliter conclusisse: vt demonstrationem hanc Christianæ sapientiæ, in tuæ carnis puluere exaratum, nullus verè deuotus abiiciat, nullus verè fidelis impugnet, nullus verè humilis paruipendat; cum sit verè diuinitus expressa, & omni acceptione condigna,

Septies Crucifixi apparitioni facta.

CAPVT XIV.

De patientiâ ipsius. & transitu mortis.

CHRISto iam igitur cruci confixus Franciscus, tam carne quàm spiritu; nõ solum Seraphico amore ardebat in Deum: verum etiam sitiebat cum Christo crucifixo, multitudinem saluandorû. Faciebat proinde, quoniam propter excrecentes in pedibus clauos, ambulare non poterat, corpus emortuum per ciuitates & castra circumuehi: vt ad crucem Christi ferendam ceteros animaret. Fratribus quoque dicebat; *In-
cipiamus, fratres, seruire Domino Deo nostro: quia
vsque nunc parum profecimus.* Flagrabat etiam desiderio magno, ad humilitatis redire primordia, vt

§. I.

*Fractio erat
corpore, non
animæ.*

lepro-